شهید فهمیده
دبیرستان هیات امنایی دوره اول منطقه هفت

«درسنامه درس عربی»

پایه نهم

گروه آموزشی عربی

دبیرستان متوسطه اول شهید فهمیده

سال تحصیلی ۱۴۰۲ – ۱۴۰۱

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان صفحه

الدَّرسُ الأوَّل
.....٤-٧

الدَّرسُ الثّانى.....٨-١٠

الدَّرسُ الثّالث.....١١-١٣

الدَّرسُ الرّابِع.....١-١٦

الدَّرسُ الخامِس..... ١٧-١٩

الدَّرسُ الأوَّل

مُراجَعَةُ دروسِ الصَّفِ السّابعِ وَالثّامِن

-از آنجا که هدف اصلی کتاب ترجمه متون وجملات عربی است؛ لازم است واژه های عربی رابه خوبی یادگرفته وبه خاطر بسپارید.
این درس به یادآوری و بررسی مطالب وآموخته های شما در کتاب عربی سال هفتم وهشتم میپردازد.
شمادانش آموزان عزیز باید بتوانیدمهمترین جملاب حکیمانه کتاب پایه هفتم وهشتم راترجمه کنید.
-درسال هفتم بااسمهای مفرد،مثنی وجمع آشناشدید.

مثال:

مفرد:رَجُل،ساعَة،طالب،طبیبة،کُرسی،مِنضَدَة،إمرأة.
مثنی:رَجُلانِ یارَجُلَینِ ساعَتانِ یا ساعَتَینِ طبیبتانِ یا طَبیبَتَینِ
جمع: فَلاحونَ،ریاضیّونَ،مُسلِمونَ،صادقینَ (مذکر)
" : سَیّدات،أُمَّهات،بَنات،آیات،طالبات. (مؤنث)
جمع مُکَسَّر:طُلّاب،أشجار،رِجال،تَلامیذ،أوراق،علوم.

- با اسمهای اشاره به دور ونزدیک آشنا شدید.

	مذکر	مؤنث
مفرد:	هذا-ذلِکَ	هذهِ -تِلکَ
مثنی	هذانِ	هاتانِ
جمع	هؤلاء-اولئِکَ	هؤلاء-اولئکَ

- باکلمات پرسشی واستفهامی درسال هفتم آشناشده وکاربرد آنها رادر جمله یادگرفتید.کلماتی مثل (هَل،أَینَ،مَن،ما،ماذا،کَم،لِماذا،مَتی،کَیفَ)

مثال:

هَل هذا کتابٌ؟نَعَم أَینَ الطّالبُ؟ فی المَدرسَة.

مَن هُوَ؟ طبیبٌ. مِن أینَ أنتَ؟مِن ایران

لِمَن هذا الکتاب؟لِلمُعَلّم ماذلکَ؟ عمودٌ.

ماذا فی الحقیبَة؟الکتاب والقلم. کَم عددُ ایامِ الأُسبوع؟سَبعَة

لِماذا هوَ غائبٌ؟لِأَنَّهُ مریضٌ. مَتی تذهَبُ إلی المَدرسَة؟ فی الصُّبح.

کَیفَ حالُکَ؟أنابِخَیرٍ.

-بارنگهای اصلی آشنا شدید.

أسوَد:سیاه أبیَض:سفید أحمَر: سرخ أخضَر:سبز أزرَق:آبی أصفَر: زرد

-روزهای هفته را درسال هفتم یادگرفتید.

به ترتیب:یَومُ السَّبت-الأحَد-الإثنَین-الثُّلاثاء-الأربِعاء-الخَمیس-الجُمُعَة.

- فصلهای سال:الرَّبیع-الصَّیف-الخَریف- الشِّتاء

-شما در پایه هفتم و هشتم با کلمات متضاد ومترادف هم آشنا شدید.

خَلفَ =وَراءَ قَبیح ≠ جَمیل

-ضمیرهای شخصی ومعنای آنها را میشناسید.مثل : هوَ،هیَ،أنا،أنتَ-أنتِ،هُما،هُم،هُنَّ،أنتما،أنتم،أنتنَّ،نَحنُ.

-عددهای اصلی از یک تا دوازده واعداد ترتیبی ازیکم تا دوازدهم آموختید.

-اعداداصلی:واحِد-إثنان-ثَلاثَة-أربَعَة-خَمسَة-سِتَّة-سَبعَة-ثَمانیة-تِسعَة-عَشَرة-احدی عَشَرَ-اِثناعَشَرَ

اعدادترتیبی : الأوَّل-الثّانی-الثّالث-الرّابع-الخامس-السّادِس-السّابِع-الثّامِن-التّاسِع-العاشِر-الحادیَ عَشَرَ-الثّانی عَشَرَ

-درسال هفتم بافعل زمان ماضی(گذشته) آشناشدید.

جدول صرف فعل ماضی

صیغه	ضمیر فارسی	فعل فارسی	ضمیر عربی	فعل عربی
اول شخص مفرد	من	رفتم	أنا	ذَهَبتُ
دوم شخص مفرد	تو	رفتی	أنتَ ، أنتِ	ذَهَبتَ ، ذَهَبتِ
سوم شخص مفرد	او	رفت	هُوَ ، هِیَ	ذَهَبَ ، ذَهَبَتْ
اول شخص جمع	ما	رفتیم	نَحنُ	ذَهَبنا
دوم شخص جمع	شما	رفتید	أنتما ، أنتم ، أنتنَّ	ذَهَبتما ، ذَهَبتم ، ذَهَبتنَّ
سوم شخص جمع	آنها / ایشان	رفتند	هُما ، هُم ، هُنَّ	ذَهَبا ، ذَهَبتا ، ذَهَبوا ، ذَهَبنَ

aparat.com/Nedayekosar

-درپایه هشتم بافعل مضارع (زمان حال)آشنا شدید.که مثل فعل ماضی برای اول شخص ودوم شخص وسوم شخص مفرد وجمع می آید.ودانستیم که اگر (سَ یا سَوفَ) برسرفعل مضارع بیایدبه زمان آینده یامستقبل تبدیل میشود.

فعل مضارع

انجام کاری را در زمان حال یا آینده نشان می دهد : مثلاً وقتی می‌گوییم : « سَعیدٌ یَکتُبُ » (سعید می نویسد) ، سعید یا الآن نامه را می نویسد (زمان حال) یا بعداً نامه را می نویسد (آینده) ؛ پس « یَکتُبُ » هم حال است و هم آینده .

جدول روبرو ، فعل مضارع را در عربی و فارسی به همراه ضمیر نشان می دهد .

تصویر	فعل مضارع	
	أَنَا أَذْهَبُ	من می روم
	أَنتَ تَذْهَبُ أَنتِ تَذْهَبِينَ	تو می روی
	هُوَ يَذْهَبُ هِيَ تَذْهَبُ	او می رود
	نَحنُ نَذْهَبُ	ما می رویم
	أَنتُما تَذْهَبانِ أَنتُم تَذْهَبونَ أَنتُنَّ تَذْهَبْنَ	شما می روید
	هُما يَذْهَبانِ هُما تَذْهَبانِ هُم يَذْهَبونَ هُنَّ يَذْهَبْنَ	آن ها می روند

به سؤالات زیر پاسخ دهید:

۱-	جملات را به فارسی ترجمه کنید. الف-یَبتَدئُ العامُ الدّراسیُّ الجَدید. ب-أذکُرُرَبّی عِندَقیامی. ج-أکثَرُخَطایا إبنِ آدمَ فی لِسانِهِ. د-اَلعِلمُ یَحرُسُکَ وَ أنتَ تَحرُسُ المال.
۲-	درجمله های زیر فعل ماضی ومضارع را مشخص کنید. یَذهَبُ الطُّلابُ والطّالباتُ إلی المَدرِسَةِ. هیَ جَلَسَت عَلَی الکُرسیِّ.
۳-	درهرردیف کلمه ناهماهنگ را مشخص کنید. الف-مُوَظَّفَة□ طَبیبَة□ طَبّاخَة□ حَقیبَة□ ب-قَدَم □ قَول □ یَد □ عَین □
٤-	جاهای خالی راکامل کنید. واحِد-اِثنان -.....أربَعَة-..... سِتَّة. الرَّبیع-.....الخَریف -.....
٥-	برای فعلهای زیر ،ضمیرمناسب راانتخاب کنید. یَنصُرونَ (هُم □ أنتما □) نَجَحنا (أنتم □ نَحنُ □)
٦-	به سؤالات پاسخ عربی دهید. مَن أنتَ؟..... کَیفَ حالُکَ؟..... مَتی یَبدأُ العامُ الدّراسیُ فی إیران؟

الدَّرسُ الثانی: اَلعُبورُ الآمِن درس دوم: عبور ایمن

دردرس دوم شما با۳۳کلمه جدیدعربی آشنامیشوید.که برای ترجمه متن درس لازم است آنهارابه خاطربسپارید.

این درس به لزوم رعایت قوانین راهنمایی ورانندگی،آشنایی بابعضی از علایم مهم راهنمایی ورانندگی وتوجه به آن پرداخته است.برای نمونه به این علائم ومعنای آنها توجه کنید.

الدَّوَران عَلَی الیَمین مَمنوع

الدَّوَرانُ عَلَی الیَسارمَمنوع

مَمَرُّالمُشاة

السَّیرُفی هذا الطَریق مَمنوع

دانش آموزان عزیز متن درس رابادقت بخوانید وباتوجه به واژه های جدید، جملات را ترجمه کنید.

وزن وحروف اصلی:

*همانطور که در زبان فارسی آموخته اید بعضی ازکلمات دارای هم خانواده هستند،مثل:معلم،تعلیم،علم، علوم،عُلَما.....

شهید،شاهد،مشهود،شهادت،مشاهده.....

این کلمات در یک دسته وگروه قراردارندکه به آنهاهم خانواده میگویند.درواقع اینهاکلمات عربی هستند.درزبان عربی بسیاری از کلمات دارای سه حرف اصلی هستند.

توجه کنید:

کلمات هم خانواده	حروف اصلی
۱- حاکم،مَحکوم،حَکیم،حِکمَة،مُحاکِمَة	ح ک م
۲- ناصر،مَنصور،نَصیر،نُصرت،اَنصار	ن ص ر

*درکلمات ردیف ۱ سه حرف (ح ک م)ودرکلمات ردیف ۲ سه حرف (ن ص ر)به ترتیب درتمام کلمات گروه خود تکرارشده اند.به این سه حرف،«حروف اصلی » یا «ریشه» کلمه میگویند.

*وقتی ریشه کلمه رابشناسیم به املای ما ودرست فهمیدن معنای کلمه کمک میکند.بنابراین زمانی که از ما بخواهند ریشه یا سه حرف اصلی یک کلمه را پیدا کنیم بانوشتن چندکلمه هم خانواده به راحتی این کار راانجام میدهیم.

*حرف یا حرفی که همراه سه حرف اصلی کلمه هستند،حروف زائدیااضافی نامیده میشوند.مثلاً در کلمه محکوم، ح ک م سه حرف اصلی و م و حروف زائد هستند.

حروف زائد معنای جدید به کلمه میدهند.

*حروف اصلی یا ریشه کلمات به ترتیب در برابر «ف ع ل »سنجیده و وزن میشوند.

*بیشتر کلمات در زبان عربی دارای وزن وآهنگ مخصوص خود هستند.

مثال:ناظِم،حامِد،کاتِب،عارِف،قاتِل،ضارِب،شاهِد،عالِم همه بر وزن «فاعِل» هستند.

(ن ا ظ م) :حروف اصلی=ن ظ م حرف زائد=ا

ف ا ع ل (وزن کلمه)

*مثال:مَحمود،مَنظوم،مَکتوب،مَعروف،مَقتول،مَضروب،مَشهود،مَعلوم بر وزن «مَفعول »هستند.

(م ن ظ و م) :حروف اصلی=ن ظ م حروف زائد=م و وزن:مفعول

م ن ظ و م

م ف ع و ل =وزن کلمه

*بنا براین با دو وزن "فاعل و مفعول "آشنا شدید.وقتی شما ریشه کلمات را بشناسید ،وزن آنها را نیز راحت میتوانید پیدا کنید.در واقع (ف ع ل) مثل قالب عمل میکند ودر پیدا کردن وزن به ما کمک میکند.

هدف از شناختن وزن وریشه کلمات، فهمیدن معنای آنها ودرست نوشتن آنهاست پس کمک زیادی به ترجمه میکنند.

*معمولاً وزن "فاعل"به معنای "انجام دهنده یا دارنده حالت" و وزن "مفعول" به معنای "انجام شده" است.

مثال:کاتِب:نویسنده مَکتوب:نوشته شده

عابِد:عبادت کننده مَعبود:عبادت شده

به سوالات داده شده پاسخ دهید.

۱- ترجمه جملات رابه فارسی روان بنویسید.

الف-هُوَرَقَدَ فی المُستَشفی.

ب-جاءَشُرطیٌّ إلی المَدرسَةِ مِن إدارَةِ المُرور.

ج-سَجادُ وَلَدُزَکیٌّ وَهادیٌ.

د-عِندَما شاهَدتُهُ عَلَی الرَّصیفِ المُقابِل.

۲- حروف اصلی کلمه (مَفتوح) و وزن کلمه (شاهِد) رابنویسید.

۳- کلمه ناهماهنگ هر ردیف رامشخص کنید.

الف -یَد□ لِسان □ سِنّ □ نادی'□

ب- ماء□ شَراب□ شای□ جار□

٤- هرکلمه رابه عبارت مربوط به خود وصل کنید.(یک کلمه اضافی است)

اَ لبُکاء○ ○أوراقٌ فیها أخبارومعلوماتٌ أُخری

قَوانین المُرور○ ○جَرَیانُ الدُّموعِ مِنَ الحُزن

الصَّحیفَة○

اَلدَّرسُ الثّالِث:جِسرُ الصَّداقَة

درس سوم:پل دوستی

دانش آموزان عزیز شما دراین درس با ۲۳ کلمه جدید آشنا میشوید.درقسمت« المُعجَم »وازه ها را با دقت بخوانید وبه ترجمه آنها توجه کنید وخوب به خاطر بسپارید.برای ترجمه متن درس،لازم است به خوبی معنای واژه هارا بدانیم.

*داستان درس درمورد دوبرادراست که درمزرعه ای زندگی میکنندوهمسایه هم هستند وبین آنهاکدورت وناراحتی پیش می آید تا جایی که برادر کوچکتر،مزرعه رابه دو نصف تقسیم میکند وبرادربزرگتراز نجاری میخواهد که با چوبهای موجوددر انبار،بین دوخانه دیوارچوبی بسازد.

نجارکه فردی عاقل وخیرخواه بود به جای دیوار،پلی می سازد که باعث ارتباط و دوستی دوبرادر شود.وقتی برادربزگتر این رامی بیند نجاررا دعوا می کند که چرااین کارراکرده؟درهمین موقع برادرکوچکترمیرسد وگمان می کند که برادرش دستورساختن پل داده،ازکارخودشرمنده میشود وبرادرش رامی بوسد وعذرخواهی میکند.به این ترتیب کار نجار باعث شددو برادر باهم آشتی کنند.

*پس داستان درس به دوستی،پیوندخویشاوندی و احترام به همسایه اشاره می کند،دردین ما هم به این مسائل تأکیدزیادی شده است خوب است ماهم در زندگی همه اینها را رعایت کنیم.

حدیث ارزشمند رسول اکرم صلی الله عَلیه وآله که در پایان درس آمده است درهمین مورد است:

اِثنانِ لایَنظُرُ اللهُ إلَیهِما :قاطِعُ الرَّحِمِ وَجارُ السّوء.

دو تن ،خداوند به آنهانگاه نمی کند؛بُرنده پیوند خویشان و همسایه بد

دانش آموزان عزیز،در سال گذشته شما با فعل مضارع (زمان حال)درعربی آشنا شدید.

به این مثالها که برای دوم شخص مفرد است،توجه کنید:

یا طالِبُ ، تَسمَعُ کلامَ المُعَلِّم.(ای دانش آموز، سخن معلم رامی شنوی –مذکر)

یا طالِبَةُ، تَسمَعینَ کَلامَ المُعَلِّمَة. (ای دانش آموز، سخن معلم را می شنوی –مؤنث)

حال ببینید چه تغییری در فعل جمله ایجاد شد؟

*یاطالبُ،اِسمَع کَلامَ المُعَلِّم. (ای دانش آموز بشنو سخن معلم را«مذکر»)

*یا طالِبَةُ،اِسمَعی کَلامَ المُعَلِّمَة. (ای دانش آموز بشنو سخن معلم را.«مؤنث»)

بله درست است،اگربه ترجمه جملات توجه کنیدمتوجه می شوید که جمله های ما «امری» شده است.پس ما با فعل "اَمر "درعربی آشنا می شویم.

شخص	فعل مضارع		فعل امر	
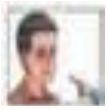	تَفعَلُ	انجام می دهی	اِ فعَل	انجام بده
	تَفعَلینَ	انجام می دهی	اِ فعَلی	انجام بِده

به فرق بین فعل مضارع وامر توجه کنید.

فعل مضارع	فعل امر	فعل مضارع	فعل امر
تَفتَحُ:باز می کنی	اِ فتَح:باز کن	تَفتَحینَ :باز می کنی	اِ فتَحی :بازکن
تَجلِسُ :می نشینی	اِجلِس:بِنشین	تَجلِسینَ:می نشینی	اِجلِسی:بِنشین
تَخرُجُ:خارج می شوی	اُخرُج:خارج شو	تَخرُجینَ:خارج می شوی	اُخرُجی:خارج شو

همانطور که در ادبیات فارسی آموخته اید،درحالت «امری »ما ازشخص می خواهیم که کاری را انجام دهد.مثل:برو،بنشین،بنویس،گوش بده،بخواب،خارج شو،واردشو،بخور و.....

در زبان عربی هم همین معنا را می دهد،دراین درس ،دوم شخص مفرد(مذکر) ودوم شخص مفرد(مؤنث) را خطاب قرار داده وبه آنها امر می کند کاری راانجام دهند.شما هم با تمرین واستفاده از فعل مضارع، این دوفعل (مذکر-مؤنث)رابه صورت امر تبدیل کنید وبا فعل مضارع مقایسه کنید.

به این جمله ها وترجمه آنهادقت کنید.

الف-اِرفَع عَلَمَ إیران. پرچم ایران را بالا ببر.

ب-اُشکُری اُمُّکِ. ازمادرت تشکرکن.

*در درس بعدی به ادامه وتکمیل فعل امر می پردازیم.

ردیف	به سؤالات زیربا دقت پاسخ دهید.	
۱-	جمله ها راترجمه کنید. الف-أُنصُرناعَلَی القَومِ الکافِرینَ. ب-اِعلَم أَنَّ النَّصرَ مَعَ الصَّبر. ج-هُوَ أَخی وَعَدُوّی. د-عِندی أَخشابٌ کَثیرَةٌ فی المَخزَنِ.	
۲-	نام تصویر رابه عربی بنویسید.	
۳-	فعل امر مناسب را انتخاب کنید. الف-یا أَیُّها التلمیذُ،.....رَبَّکَ. اَشکُر□ أُشکُری □ ب-یا أُختی،.....کَلامَ مُدَرِّسَنا. اِسمَع □ اِسمَعی □	
٤-	کلمات مترادف ومتضاد را باعلامت (= یا ≠)مشخص کنید. سَعادَة.....شَقاوَة حَزین.....مَحزون	
٥-	درستی یا نادرستی جمله ها را براساس واقعیت مشخص کنید. الف-بَعدَتَصادُمِ سَیّارَتَینِ یَأتی شُرطیُّ المُرورِ. ب-مَرقَدُ الإمامِ الثّالِث فی مَدینَةِ مَشهَد. ج-اَلفَلّاحُ یَعمَلُ فی المَزرَعَةِ وَالمُوَظَّفُ یَعمَلُ فی الإِدارَة.	

اَلدَّرسُ الرّابِع: اَلصَّبرُ مِفتاحُ الفَرَج

درس چهارم:صبرکلیدگشایش

*دانش آموزان عزیز،شما دردرس چهارم با۲۹واژه جدید دیگر آشنامی شوید.برای اینکه بتوانید ترجمه متن درس رابه درستی انجام دهید،باید کلمات جدیدقسمت المُعجَم رابه خوبی بخوانیدوبه خاطر بسپارید.

*داستان درس،درباره گروهی از دانشجویان دانشگاهی است که حدوداً ٤٠سال پیش به همراه استادشان،برای تحقیق وپژوهش درمورد ماهی هاسواربرکشتی شدند وبه سفردریایی رفتند.بعداز مدتی که مقداری از مسافت را طی کردند،هوا طوفانی ودریاموّاج شد وکشتی آنها به صخره ایی برخورد کردوکمی شکست.آنها وارد جزیره ناشناخته ایی شدند ودو روز گذشت امّاکسی برای نجاتشان نیامد.

استاد آنها را به گروههای دو نفره وچندنفره تقسیم کرد وبه هرگروه دستور دادکه کاری راانجام دهند،مثل جمع آوری هیزم،صیدوشکار،غذاپختن وآب آوردن و.....تا اینکه هفته ایی گذشت ودریکی ازروزها باران شدیدی باریدوصاعقه به کشتی آنها برخورد کرد وسوخت.اینجا بودکه دانشجویان ، امیدشان راازدست دادند وگفتند امیدی به نجات ما نیست.امّا استاد با قرائت آیه ایی از قران به آنها تأکیدکرد که «صبر کنند زیرا خداوند با صابران است. »

آنها نماز خواندند ودعا کردند وبعد دیدند کشتی جنگی از دور به آنها نزدیک می شود که وقتی به آنها رسید سربازان برای کمک به آنها پیاده شدند وگفتند ما از دور ،دودی را دیدیم وفهمیدیم کسی کمک می خواهد.(دانشجویان به حکمت کار خدا پی بردند واینکه سوختن کشتی ودود حاصل از آن باعث نجات آنها شد.)

پیامی که این درس دارد باتوجه به آیات قرانی در متن درس،توکل به خدا وصبر در هنگام مشکلات است.

دانش آموزان عزیز، به صفحه ٤٢کتاب توجه کنید .هرکدام از تصاویر وجمله های نوشته شده در زیر آنها رابه خوبی بخوانید وباتوجه به تصویر،ترجمه کنید.شما در این جمله ها به فعل جمله که برای افراد مختلف(مثنی و جمع –مذکرومؤنث)به کاررفته خوب دقت کنید .

*همه این جملات امری است.یعنی از مخاطبین خواسته شده کاری را انجام دهند.درست متوجه شدید،نکات دستوری وقواعد این درس،در ادامه درس قبلی درمورد **فعل امر** است.

به این جمله ها دقت کنید:

-رَجاءً ،اِنزِلوا مِنَ الحافِلَة. (لطفاً از اتوبوس پایین بیایید.) جمع مذکر- (دوم شخص جمع)

-رَجاءً، اِجلِسنَ هُناکَ. (لطفاً آنجا بنشینید.) جمع مؤنث- (دوم شخص جمع)

- اِبحَثاعَنِ الجَوابِ فی الکتاب. (دنبال جواب در کتاب بگردید.)مثنی مذکر ومؤنث(دوم شخص جمع)

درجدول زیر به فرق میان فعل مضارع وفعل امر توجه کنید.

شخص	فعل مضارع		فعل امر	
	تَفعَلونَ	انجام می دهید	اِ فعَلوا	انجام بدهید
	تَفعَلنَ		اِ فعَلنَ	
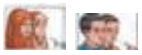	تَفعَلانِ		اِ فعَلا	

حال با توجه به مقایسه فعل مضارع وامر، به این فعل ها ومثالها وتفاوت آنها بیشتر دقت کنید .(برای یادگیری بیشتر)

*دوم شخص جمع(مذکر)تَذهَبونَ: می روید ←امر← اِ ذهَبوا:بروید.

* " " " (مؤنث) تَصعَد نَ:بالا می آیید ←امر←اِ صعَدنَ :بالا بیایید.

* " " "(مثنی مذکر ومؤنث)تَنزِلانِ :پایین می آیید. ←امر← اِنزِلا :پایین بیایید.

* *

حال با هم این جملات امری را ترجمه میکنیم.به فعل جمله ها توجه کنید.

الف-اِقبَل کَلامَ الحَق. =سخن حق را قبول کن.

ب-اُرسُمی صورَةَ الشَّهید= عکس شهیدرا رسم کن.

ج-اِغسِلا اَیدیِکُما= دستانتان رابشویید.

د-اُذکُروا رَبَّکُم= پروردگارتان را یادکنید.

ه-اِجلِسنَ هُنا.=اینجا بنشینید.

- بنا براین ما در این درس با فعل های امر برای دوم شخص جمع (مذکر ومؤنث)به طور کامل آشنا شدیم وباتوجه به درس قبل،به تکمیل فعل امر پرداختیم.شما هم با تمرین وتکرار سعی کنید فعل امر در زبان عربی را به خوبی فرابگیرید.

	به سؤالات زیر پاسخ دهید.
۱-	ترجمه کنید. الف-کانَت میاهُ البَحرِ هادِئَةً. ب-ثُمَّ عَصَفَت ریاحٌ شَدیدَةٌ. ج-صَرَخَ أَحَدُهُم بَغتَةً. د-اُطلُبوا العِلمَ وَلَو بِالصّین.
۲-	فقط واژه هایی را که خط کشیده شده اند ترجمه کنید. مَضی یَومانِ نَزَلَ مَطَرٌ شَدیدٌ.
۳-	ترجمه ناقص راکامل کنید. الف-قالوا فَقَدنا سَفینَتَنا :گفتند کشتی مان را ..... ب-رَأَینا دُخاناً مِن بَعید.دیدیم .....را ازدور.
٤-	درآیات زیر فعل های امر را معلوم کنید. الف-اِذهَبا إِلی فِرعَون. ب-اِعمَلوا صالِحاً. ج-رَبِّ اِغفِر وَ اِرحَم.
٥-	هرکلمه رابه توضیح مناسب آن وصل کنید.(یک کلمه اضافه است) اَلفَرَج ○ ○أَخشابٌ مُناسِبَةٌ لِلإحتِراق. اَلجامِعَة ○ ○حَلُّ الصِّعابِ وَالمُشکِلات. اَلمُواصِلَة ○ ○مَکانٌ لِلتَعلیمِ العالی بَعدَ المَدرِسَة. اَلحَطَب ○

اَلدَّرسُ الخامِس:اَلرَّجاءُ درس پنجم: امید

دانش آموزان عزیز،شمادر این درس ١٦واژه جدید را می آموزید.برای ترجمه متن درس وتمرینها لازم است که این کلمات رابادقت بخوانید وترجمه آنها را به خاطربسپارید.

*داستان درس،داستانی زیباازززبان حیوانات است.درزبان فارسی کتابهای داستان زیادی داریم کهاز زبان حیوانات نقل شده مثل کلیله ودمنه ومرزبان نامه که شما بابعضی ازاین حکایات در ادبیات فارسی آشنا شده اید.

*هدف از اینگونه داستانها این است که درقالب قصه ،نکات اخلاقی ومعنوی رابیاموزیم وچون از زبان حیوانات نقل می شود جذابیت بیشتری دارد.

*دریک جنگل که حیوانات مختلفی زندگی می کردند،٦ شکارچی وارد می شوند وگودالی عمیق می کنند تا حیواناتی مثل آهو وگوزن وروباه وگرگ و.....در آن بیافتند .

ناگهان روباه وآهو در گودال افتادند ودرخواست کمک کردند از سایر حیوانات،اما بقیه ترسیدند وفرار کردند.روباه وآهو برای نجات تلاش کردند.کبوتر برگشت وبه روباه گفت:تلاش فایده ایی ندارد ،بالا نیا .

سگ هم برگشت وبه آهو گفت:امیدی به نجاتت نیست،بالا نیا تونمی توانی.

آن دو بازهم تلاش کردند ولی فایده نداشت.تااینکه آهو خسته شدودست از تلاش کشیدوناامیدشد اما روباه همچنان تلاش کرد وتلاش کرد تا بالأخره ازگودال خارج شد .همین موقع هدهد(شانه به سر)رسید وگفت :من این روباه را می شناسم.او گوشش سنگین است وکم شنواست .اوگمان کرد که حیوانات برای بیرون آمدنش تشویقش می کنند، به خاطر همین مرتب تلاش کرد ونا امید نشد تا اینکه موفق شد .

دراین موقع حیوانات فهمیدند که چه ظلمی به آهو کردند واو را از تلاش کردن وامیدواری منصرف کردند.بنابراین کبوتر به آهو گفت: خارج شو ،تو می توانی به آسانی خارج شوی. نا امید نباش. آهوهم تلاش کرد تا بالأخره توانست از گودال خارج شود.وحیوانات خوشحال شدند.

در همین رابطه حدیث پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد صلی الله علیه وآله آمده است:

قال رَسولُ الله ص:
مَن طَلبَ شَیئاً وَجَدَّ، وَجَدَ. هرکس چیزی طلب کند وبکوشد،می یابد.(مؤفق می شود)

*دانش آموزان عزیز، در صفحه ۵۲ کتاب،به دو تصویری که دارید وجمله های نوشته شده در زیر آن توجه کنید.شما میتوانید باتوجه به المعجم وتصویر،جمله ها را ترجمه کنید.

جمله ها:

الف-لا تَکتُب شَیئاً عَلَی الشَّجَرِ.(چیزی روی درخت ننویس)

تصویردوم:

ب-لا تَکتُبی شَیئاً عَلَی الشَّجَرِ.(چیزی روی درخت ننویس .)

در دوجمله از فرد مخاطب (مذکر –مؤنث)خواسته شده که کاری را انجام ندهند.درزبان فارسی وقتی ما از کسی یا کسانی میخواهیم کاری انجام ندهند ،درواقع آنها را نهی میکنیم .

مثلاً:علی ننویس. فاطمه ننوش. ای دو دختر،نروید. ای زنان،نخورید

ای پسرها،نخوابید.

-در سال گذشته شما فعل (مضارع منفی) را یادگرفتید.ومیدانید که فعل مضارع با علامت (لا) منفی میشود.برای یادآوری به این مثالها توجه کنید.

أَنتَ لاتَذهَبُ =تو نمی روی. (مذکر) أَنتِ لا تَکتُبینَ= تو نمی نویسی. (مؤنث)

-تنها با آوردن (لا)برسرفعل مضارع، فعل منفی می شود وظاهرش تغییری نمی کند.

حال به تفاوت فعل مضارع ونهی توجه کنید.

شخص	فعل مضارع		فعل نهی	
دوم شخص مفرد(مذکر)	تَفعَلُ	انجام می دهی	لا تَفعَل	انجام نده
دوم شخص مفرد (مؤنث)	تَفعَلینَ	انجام می دهی	لا تَفعَلی	انجام نده

مثال دیگر:

مذکر←لا تَکذِبُ =دروغ نمی گویی (مضارع منفی) لا تَکذِب =دروغ نگو (فعل نهی)

مؤنث← لا تَکذِبینَ =دروغ نمی گویی(مضارع منفی) لاتَکذِبی =دروغ نگو (نهی)

با مقایسه فعل مضارع منفی وفعل نهی در می یابیم که فعل نهی تغییراتی دارد،در آخر فعل مذکر (ضمهُ)به ساکن تبدیل می شود .ودر فعل مؤنث (ن)از آخرفعل حذف می شود

	به سؤالات داده شده پاسخ دهید.
۱-	ترجمه کنید. الف-حاوَلَ الثَّعلَبُ وَالغَزالَةُ لِلنَّجاة. ب-لَقَد جَرَّحتَ بَدَنَکَ. ج-هُوَ ثَقیلُ السّمع.
۲-	ترجمه ناقص راکامل کنید. الف-لکنَّ الحَیَواناتُ هَرَبنَ. (ولی حیوانات ....) ب-لا رَجاءَ لِنَجاتِکِ.لاتَصعُدی.(امیدی به نجات تونیست ،..... .....)
۳-	باتوجه به معنای جمله، گزینه درست راانتخاب کنید. الف- اِزرَع صَداقَةً وَ.....عَداوَة. لاتزرَع □ لاتَزرَعی □ ب-اُسکُتی یا طفلة وَ.....أَبَداً. لاتَصرُخ □ لاتَصرُخی □
٤-	کدام گزینه ازنظرمعنا بابقیه کلمات ناهماهنگ است؟ الف-شُهور □ غابَة□ أَیّام □ لَیالی□ ب-کِبَر□ تَحتَ □ فَوقَ □ أَمامَ □

۵-	نام هرتصویر رابه عربی بنویسید(.یک کلمه اضافه است)(اَلأَسَد-اَلثَّعلَب- اَلعُصفور) ....

درپناه خدای یکتا موفق وپیروز باشید